

Oslo, 16.09.2025

Deres ref.:
24/02673Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12038Saksbehandler:
Anette Fischer

Høringsuttalelse til forslag om endringer i blant annet forurensningsforskriften og avfallsforskriften (overtredelsesgebyr mm.)

Vi viser til høring av forskrift om endringer i blant annet forurensningsforskriften og avfallsforskriften om overtredelsesgebyr mm av 5. juni 2025. Miljødirektoratet har noen forslag til endringer og merknader til forskriftsutkastet.

Innspill til DSA sitt forslag om endringer i forurensningsforskriften

DSA foreslår at det i forurensningsforskriften kapittel 41A tas inn en ny § 41A-3 om overtredelsesgebyr for overtredelser av forurensningsloven ved radioaktiv forurensning. Det er ikke begrunnet hvorfor det foreslås en egen paragraf.

Miljødirektoratet mener at den foreslåtte bestemmelsen hører hjemme i § 41A-1 om overtredelser av forurensningsloven som kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr, slik at overtredelser av forurensningsloven som kan medføre overtredelsesgebyr blir samlet. Dette mener vi vil være i tråd med systemet som er etablert for bestemmelsene om overtredelsesgebyr i forurensningsforskriften. Vi foreslår derfor at bestemmelsen om overtredelsesgebyr for overtredelser av forurensningsloven ved radioaktiv forurensning blir et nytt andre ledd i § 41A-1, istedenfor som ny § 41A-3. Et nytt ledd om overtredelser knyttet til radioaktiv forurensning vil for øvrig passe godt under overskriften til § 41A-1.

DSA sitt forslag om en ny paragraf § 41A-3 vil videre medføre at nåværende §§ 41A-3 og 41A-4 blir flyttet til §§ 41A-4 og 41A-5. Miljødirektoratet mener at det er uheldig å endre nummereringen på paragrafene i kapittel 41A da vi har henvist til § 41A-3 om overtredelsesgebyr til foretak og § 41A-4 om illeggelse og utmåling i alle våre varsler og vedtak. For de som har fått varsel og vedtak om overtredelsesgebyr etter forurensningsforskriften vil det være vanskeligere å finne frem i regelverket dersom paragrafnumrene endres. Dette vil særlig kunne bli problematisk for overtredelsesgebyr vi har varslet, men ikke vedtatt, når denne endringsforskriften fastsettes og trer i kraft.

I forslaget som er sendt på høring er det foreslått hjemmel for overtredelsesgebyr for brudd på forurensningsloven § 7 første og andre ledd uavhengig av om det er virksomhet som har eller skulle hatt tillatelse etter forurensningsloven. Det er også foreslått hjemmel for overtredelsesgebyr for overtredelser av forurensningsloven §§ 20 og 40. Forslaget går dermed, som nevnt i høringsnotatet, lenger enn hjemlene for overtredelsesgebyr for overtredelser av forurensningsloven forøvrig. Vi stiller særlig spørsmål til behovet for overtredelsesgebyr for brudd på §§ 20 og 40, da eksemplene på overtredelser som er nevnt også ser ut til å være brudd på forurensningsloven § 7, og følgelig er dekket av overtredelsesgebyrhjemmelen i første ledd bokstav a og b i den foreslåtte bestemmelsen. Vi stiller derfor spørsmål ved om det er behov for hjemmel for overtredelsesgebyr for brudd på §§ 20 og

40. For eksempel er det nevnt i høringsnotatet at det kan være aktuelt å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på § 40 overtredelsesgebyr i saker hvor manglende eller utilstrekkelig beredskap har ført til en alvorlig hendelse med akutt radioaktiv forurensning, og hvor brudd på beredskapsplikten har ført til at hendelsen fikk større og mer alvorlige konsekvenser enn den ville hatt dersom plikten var blitt oppfylt. Disse eksemplene vil etter vår vurdering først og fremst være brudd på forurensningsloven § 7.

Videre har vi spørsmål til om det er vurdert om overtredelser av bestemmelsene om radioaktiv forurensning i aktivitetsforskriften kapitlene X, XI og XII skal kunne sanksjoneres med overtredelsesgebyr. Vi viser til forurensningsforskriften § 41A-2 om overtredelser av aktivitetsforskriften som kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr.

Innspill til DSA sitt forslag til endringer i avfallsforskriften

Systemet for overtredelsesgebyr i forurensningsforskriften og avfallsforskriften er slik at bestemmelser om overtredelsesgebyr for overtredelser av de enkelte kapitlene i forskriftene er tatt inn i de aktuelle kapitlene. Det er for eksempel tatt inn bestemmelser om overtredelsesgebyr i kapittel 1 om kasserte elektrisk og elektronisk produkter, se § 1-28, og i kapittel 13 om grensekryssende forsendelser av avfall, se § 13-4.

Miljødirektoratet ser at DSA foreslår en ny paragraf i kapittel 18B i avfallsforskriften om brudd på avfallsforskriften kapittel 16. Dette er ikke i tråd med det etablerte systemet for bestemmelser om overtredelsesgebyr i avfallsforskriften. Vi mener at det er viktig at bestemmelsene om overtredelsesgebyr knyttet til radioaktiv forurensning og avfall følger det etablerte systemet. For å sikre dette mener derfor Miljødirektoratet at den foreslåtte bestemmelsen (ny § 18B-2) må tas inn i kapittel 16 i avfallsforskriften istedenfor i kapittel 18A, for eksempel som ny § 16-15. I den forbindelse anbefaler vi at det tas inn et andre ledd som sier at "For illeggelse av overtredelsesgebyr gjelder bestemmelsene i kapittel 18B".

For øvrig mener vi, som for forurensningsforskriften, at det er uheldig å endre nummereringen på §§ 18B-2 og 18B-3 (se over).

Siden vi med denne endringsforskriften vil få tilgrensende myndighet for bruk av overtredelsesgebyr etter forurensningsloven ber Miljødirektoratet om et møte med DSA før dere ferdigstiller endringsforskriften.

Ta gjerne kontakt om dere har spørsmål til våre innspill.
Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Frantz Nielsen Anette Fischer
seksjonsleder fagdirektør

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO